

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ดำเนินการส่งด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับมาครบ 100 เปอร์เซ็นต์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และหาค่าทางสถิติได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผล ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้าน การสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในและด้านการวัดและประเมินผล

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูง ($r = .882$)

อภิปรายผล

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยที่ได้พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แอนนา รัตนภักดี (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิรมย์ ถิ่นถาวร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู โรงเรียนในอำเภอบ้านโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน คือ การจูงใจเชิงจิตใจ การเป็นแบบอย่าง การกระตุ้นการใช้ปัญญา การสร้างและการสื่อสารวิสัยทัศน์ และการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล แสนยศบุญเรือง (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อจะเห็นว่าทุกข้อที่มีระดับพฤติกรรมมาก ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. บทบาทการบริหารการงานวิชาการด้านจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อยู่ในระดับปานกลางกลางเรียงลำดับดังนี้คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในและด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเต็ม เจริญ (2551,

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจงศักดิ์ จินดาแป้น (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ศูนย์พัฒนาเครือข่ายวิชาการ ตำบลหนองสนม อำเภอวนรนิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะนำการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการดังนี้ 1) ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกในการวางแผนการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของงานวิชาการ 2) ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกในการติดตาม กำกับ ควบคุม นิเทศสนับสนุนการบริหารงานวิชาการจนประสบความสำเร็จ และ 3) ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่แสดงออกในการส่งเสริม ประสานงาน และประเมินผลทางด้านวิชาการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพท แถบเงิน (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.69 และเมื่อพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนรายด้าน และพิจารณาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรายด้านกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน เช่นเดียวกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิษฐ์ คำรอด (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานตามบทบาทของผู้บริหาร

สถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารงานตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการพัฒนา ดังนี้

1.1.1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก แต่ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.1.1.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน จะต้องศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจของผู้บริหารให้มากขึ้นโดยไม่มีอคติใด ๆ ต่อผู้บริหาร ครูก็จะทำงานอย่างมีความสุข

1.1.1.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ร่วมงาน ควรมองเห็นโอกาสและควรปฏิบัติด้วย และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีม

1.1.1.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงในด้านการสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อสามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.1.2 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก แต่ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.1.2.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน จะต้องศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการกระตุ้นทางปัญญาของผู้บริหารให้มากขึ้นโดยไม่มีอคติใด ๆ ต่อผู้บริหาร ครูก็จะทำงานอย่างมีความสุข

1.1.2.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานนาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรแจ้งข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้ผู้ร่วมงานได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ควรเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหาจุดเด่นและจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อพัฒนางาน และควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

1.1.2.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงในด้านการกระตุ้นทางปัญญา เพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.1.3 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก แต่ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.1.3.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน จะต้องศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ของผู้บริหารให้มากขึ้น โดยไม่มีอคติใด ๆ ต่อผู้บริหาร ครูก็จะทำงานอย่างมีความสุข

1.1.3.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยควรตัดสินใจในการบริหารงานโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมและหลักนิติธรรม ไม่ควรใช้อารมณ์ในการปฏิบัติงานและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกๆ สถานการณ์ ควรยอมรับในความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและ ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน

1.1.3.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงในด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก แต่ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.1.4.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน จะต้องศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารให้มากขึ้น โดยไม่มีอคติใด ๆ ต่อผู้บริหาร ครูก็จะทำงานอย่างมีความสุข

1.1.4.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและพัฒนาตนเองในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยควรให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกคนและปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรยอมรับในความสามารถ ดูแลเอาใจใส่ผู้ร่วมงานให้เท่าเทียมกัน ควรให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และควรรับฟังปัญหา เรื่องราวต่างๆ ของผู้ร่วมงานทุกคนอย่างตั้งใจ

1.1.4.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาภาวะผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสามารถนำเอาความรู้ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองหรืออุบลราชธานี 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.2.1.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน ครูทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ว่าถูกต้องเหมาะสมเพียงใด เพื่อจะได้เข้าใจการบริหารงานและทำงานได้อย่างมีความสุข

1.2.1.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น โดยร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการจัดการ

เรียนรู้ให้เป็นรูปธรรม และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

1.2.1.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.2.2 ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ พบว่าบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.2.2.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน ครูทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ว่าถูกต้องเหมาะสมเพียงใด เพื่อจะได้เข้าใจการบริหารงานและทำงานได้อย่างมีความสุข

1.2.2.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2.2.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.2.3 ด้านการนิเทศภายใน พบว่าบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.2.3.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน ครูทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการนิเทศภายใน และต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องบทบาท

การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ในด้านการนิเทศภายใน ว่าถูกต้องเหมาะสมเพียงใด เพื่อจะได้เข้าใจการบริหารงานและทำงานได้อย่างมีความสุข

1.2.3.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น โดยต้องเป็นผู้ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

1.2.3.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการนิเทศภายใน ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ควรพัฒนาขึ้นดังนี้

1.2.4.1 ด้านครูผู้ปฏิบัติงาน ครูทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการวัดและประเมินผล และต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหาร ในด้านการวัดและประเมินผล ว่าถูกต้องเหมาะสมเพียงใด เพื่อจะได้เข้าใจการบริหารงานและทำงานได้อย่างมีความสุข

1.2.4.2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น โดยเชิญผู้ปกครองและชุมชนเข้าชมบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษานำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

1.2.4.3 ด้านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้ความรู้ในเรื่องบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ในด้านการวัดและประเมินผล ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อให้การบริหารงานทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะทั่วไปดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการ

เรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1